

gang bus: geliefd scenario waar al ettelijke pornofilms aan opgehangen zijn. De hoofdingredienten: een busje, een chauffeur, twee à drie medeplichtigen en een gewillige lifter. De drie inzittenden benaderen een nietsvermoedende wegloper met de vraag of die tegen betaling een 'spelletje wil doen'. Na een dollé busrit wacht er, verrassing, verrassing, geen geld, maar wel een seksuele revelatie.

glory hole: een gat ongeveer zo groot als een vuist in de muren van publieke toiletten of privé-vocabacines. De holte is op heuphoogte geplaatst zodat de persoon aan de ene kant van de muur kan kijken naar en/of zijn gang gaan met het lichaamsdeel naar wens van de man aan de andere kant.

gonzo: realistisch ogende video's voor volwassenen waarbij plot of pretekst ontbreken, en huis-tuin,-en-keuken- seks centraal staat.

gynotikolobomosophilia: een parafilia waar een persoon extreem opgewonden raakt door aan de oorle van een vrouw te knabbelen.

hardcore porn: vorm van pornografie die focust op het visueel expliciteren van seksuele daden. Hoewel zwart *hardcore* als *softcore* pornografie bolstaat van het naakte omwille van hetzelfde doel, namelijk de kijker opwinden, onderscheidt *hardcore* zich van *softcore* in het volgende: het tonen van penissen in erectie, shots van penetratie (vaginaal, anal, oraal en alle mogelijke combinaties daarvan), anaal en/of likken van borsten, en *come shots*. In het algemeen kunnen we stellen dat het enige wat niet echt is in *hardcore*, de getoende emoties zijn.

hentai: betekent in het Japans 'pervers(eling)' en is een animatie die volledig opgebouwd is uit expliciete, doch virtuele seksescènes. Rode draad doorheen de acties die zich ontpinnen in fetisjisme. Blijkbaar vallen oosterse perversies goed in de smaak bij westerse consumenten, want het merendeel van de getekende *hentai's* vindt hier meer aftrek dan in heel Azië samen.

Jameson, Jenna: Geen pornstar, maar een heel sterrenstelsel. Jameson werd in 1974 geboren als Jennifer Marie Massoli. Zij startte haar carrière op haar zestiende als stripper in de club *Crazy Horse*, maar snakte snel naar meer. Een exclusiviteitscontract met *Wicked Pictures* bracht de bal aan het rollen, en in 1996 won ze de prestigieuze AVN Best New Starlet Award. Jameson promoveerde in recordtempo van pornoprinsesse naar sekskeizerin begaafd met een hoogsensitief zakeninstinct. Een politiek anti-pornodebat, het inspreken van een computerspelpersonage, een *reality show*: Jenna does all. Ze straalde in iets meer dan 100 films, maar de echte financiële klapper kwam met de publicatie van haar autobiografie *How to Make Love Like a Porn Star: A Cautionary Tale* (2004). Al zeven jaar heeft ze geen filmsmeer meer met mannen, haar echtgenoot buiten beschouwing gelaten. Samen met hem startte ze in 2000 de holdingmaatschappij *ClubJenna*. Dot-com werd dot-bom, en in 2005 had haar imperium een omzet van 30 miljoen dollar. *ClubJenna* wordt in de sector beschouwd als een aantrekkelijke werkplaats wegens de goede arbeidsvoorwaarden: een jaarsalaris dat fluctueert tussen de 50.000 en 150.000 euro, plus procent van de opbrengsten indien een video de magische grens van 10.000 overschrijft. We vermoeden dat zij momenteel broedt op een tweede autobiografie: *How to Make Money Like a Porn Star: a Revolutionary Tale*.

MTV: 's werelds grootste muziekzender, die sinds 1981 de wereld lat roepen om zijn mtv. De zender ligt sinds datzelfde jaar onder vuur wegens een beleid dat gebaseerd is op doorgedreven politieke correctheid. Door deze *corporate policy* vielen volgens officiële cijfers 96 videoclippen in ongenade, maar inefficële bronnen fluiten dat dit slechts de top van de ijsberg is. Hoewel de zender gevoeliger lijkt te zijn voor rokende geweren dan voor drillende billen, kon dat niet verhinderen dat een aantal video's wegens "toe zexueel offensieve for public consumption" een knieval moesten maken, wilden zij niet verbannen worden naar het middernachtelijke uur, of de dumparchieven. Een kleine greep uit de duistere annalen: *Girls on Film* (Durand-Duran), *Relax* (Frankie Goes to Hollywood), *Me so Horny* (2 Live Crew), *Primal Scream* (Mötley Crüe), *I Want your Sex* (George Michael), *Stinkfist*, *Prison Sex* (beide van Tool), *Dirrty* (Christina Aguilera), *Juicebox* (The Strokes), *Mann gegen Mann* (Rammstein), *How Many Licks?* (Lil' Kim), en iedere hiphopvideo uit het post-Snoopy Dogg-tijdperk.

porn chic: statusverheffing van het genre, dat ontstond in de jaren zeventig naar aanleiding van de golf pornofilms die toen de mainstream bioscopen overspoelde. Bekende voorbeelden waren *Deep throat*, *The Devil in Miss Jones*, *Score* en *Behind the Green Door*. Plotseling was het erg *bon ton* om tijdens het wekelijkse theebransje naast de nieuwste roddels ook de laatste releases door te nemen. De term kende een heropleving in de jaren negentig, toen modegiganten als Jean-Paul Gaultier, Tom Ford en Dolce&Gabbana geïnspireerd aan de slag gingen met de aalgladde porno-esthetiek van fotografen zoals Terry Richardson en Roy Stuart. Vandaag wordt porno altijd en overal als chique ervaren.

pornocratie: stamt af van het Griekse 'pornè' (ontucht, prostitutie) en 'kratos' (sovereiniteit). Refereerde ten tijde van de oude Grieken, met name in Athene, aan de bijzondere belasting die 'pornicon totes' heette: als prostituties braaf een flinke duit in het belastingzakje deden, bleef hun beroepspraktijk beschermd tegen gripgrage staats-

vingers. Ten tijde van Demosthenes (384-322 v.C.) waren er dusdanig veel courisanes actief, dat de staat slapend rijk werd, en de eerste pocratie een feit was.

pornotopia: term geïntroduceerd door het Canadese feministenvoetganger Théorét en Gladu in 1984. Het begrip refereert niet alleen aan de determinanten van seksueel gedrag, maar ook aan alle vormen van machtsrelaties tussen de seksen, en de normen die seksuele rollen bepalen. Reclame, mode, literatuur, seksuele opvoeding, noem maar op, het zijn allemaal uitwassen van patriarchale machtsverhoudingen die vrouwen beperken in hun genotsbeleving. Ook pornografie doet hieraan mee, want het is het vehikel bij uitstek van het dominante seksuele model, aldus het dynamische duo. Ironisch genoeg is *pornotopia* eveneens een zeer geliefde naam voor websites, video's en dvd's in hardcore-middens. Blijkbaar droomt niet iedereen van hetzelfde.

Private Media Group, Inc: beursgenoteerde pornomastodont die zijn wortels heeft in het Stockholm van 1965, toen het tijdschrift *Private* gelanceerd werd. Sindsdien volgden andere themamagazines zoals *Triple X* (voor de hardcore liefhebbers) en *Pirate* (voor de fetisj en sm-aficionados). Aan het begin van de jaren negentig verkaste *Private Media Group* naar Spanje, sprong het mee op de cyberporn, en wist het zich te profileren als één van de grootste pornobedrijven ter wereld, met een omzet van 11 miljoen euro in Spanje alleen. Grote sterren die hier ontloken waren Monique Covet, Laura Angel en Claudia Ferrari. Zij werden dan ook goed verzorgd, met lonen die opliepen tot 6000 euro per seance.

Reich, Wilhelm (1897-1957): psychoanalyticus die in de jaren twintig de theorieën van Freud verder uitwerkte, waarbij hij zich toeleed op neuroses en seksuele repressie. Hij vluchtte in de jaren dertig van Duitsland naar de Verenigde Staten waar hij zijn vermeend occulte onderzoek naar de helende kracht van fysieke energie opstartte. Reichs zgn. 'orgone-theorie' was gebaseerd op het gegeven dat de capaciteit om seksuele liefde te voelen afhangt van de fysieke capaciteit om te vrijen met wat hij 'orgastische potentie' noemde. De energie die bij het orgasme dan vrijkomt, is *orgone*. Om die energie vrij te laten komen was iedere vorm van seksuele repressie ongewenst, die volgens Reich voortvloede uit de bourgeoisie mentaliteit en de socio-economische structuren die deze produceerden. Een actief, complexloos seksleven was het antwoord. In 1940 ontwikkelde hij orgoneaccumulatoren die energie konden detecteren en vasthouden. Reich wilde met deze orgonepakketten aandoeningen zoals kanker te lijf gaan. *The Food and Drug Administration* vertrouwde het zaakje al enige tijd niet meer, en had in 1947 voldoende bewijs bij gesprekeld om een officieel onderzoek in te stellen. Ondertussen kwam ook de FBI achter Reich wegens zijn vermeende communistische activiteiten. De heksenjacht leidde in 1956 tot een grootscheepse boekverbranding door FDA en Reich werd na een proces opgelost wegens medische wanpraktijken. Hij stierf in 1957. Tot op heden vinden Reichs theorieën weinig resonantie binnen de algemene wetenschap, maar de psychotherapie bleef onvoorwaardelijk fan.

San Fernando Valley: ook wel 'porn valley' of 'San Fernando Valley'. Deze vallei is het epicentrum van de Amerikaanse porno-industrie. Zij herbergt naast Warner Bros, The Walt Disney Company en NBC-Universal iets meer dan 200 pornoproducentiemaatschappijen, die samen goed zijn voor een productie van 10.000 films per jaar, wat omgerekend neerkomt op een slordige 11 miljard dollar. Het gras is inderdaad groener bij de burens, aldus Disney.

sexploitation: term die in de jaren veertig in zwang kwam. Het is de verzamelaan voor films, tijdschriften, reclames en muziekvideo's die hun medium als dekmantel gebruiken voor de schaamteloze tentoonstelling van stomende seks. In de jaren zestig konden deze films bekeken worden in drive-ins en zgn. 'grindhouse bioscopen': low budget binnenstadcinema's die graag de taboe-omarmende meerwaardezoeker bedienden. Bekende *sexploitors* zijn Russ Meyer, Doris Wishman, Jesus Franco en Radley Metzger.

sex-positive feminists: beweging ontstaan in de vroege jaren tachtig als tegenreactie op de *Anti-porn feminists*. Deze vorm van feminisme staat ook wel bekend als *pro-sex feminism*, *sex-radical feminism* of *sexually liberal feminism*. De periodes van intens debat tussen de sekspositieven en de pornonegatieven worden tot op heden gniiffelend de *Feminist Sex Wars* genoemd. De bekendste voorvechters zijn Camille Paglia, Patrick Califia, Betty Dodson en Gaye Rubin. Zij verwelkomden seksuele minderheden hartelijk in hun middens, en promootten een coalitievorming met groeperingen die konden rekenen op veel seksuele vijandigheid. Bijgevolg konden mannen in die tijd ook toetreden. *Sex-positive feminism* verwerpt het idee van seksueel essentialisme (seks als wezenlijk bestanddeel van de moderne persoonlijkheid) en gelooft dat seksuele oriëntatie en *genders* sociale constructies zijn die zich onder het juk van de maatschappij ontwikkelen.

shunga: de term is afkomstig uit het Japans, en betekent letterlijk 'beelden van de lente'. Het zijn erotische plaatjes, soms voorzien van tekst, die gekenmerkt worden door disproporties, en een teveel aan fantasie *tout court*. Tussen de 10de en de 18de eeuw circuleerden ze alleen in Japan, maar in de 19de eeuw waaide de trend over naar Europa. Ze

werden dé verzamelhut van de eeuw, vooral onder de adel en kunstenaars. De rareitienkabinetten haalden deze strips *avant la lettre* niet, maar de slaapkamers des te meer: ze werden voornamelijk gebruikt om het seksueel bewustzijn van toekomstige echtgenotes aan te zwengelen.

sniffer's row/sniff row: de rij met stoeien in een stripclub die het dichtste bij het podium staat.

snuff: sadistische vorm van necrofilie waarbij seksueel genot volgt op het achtereenvolgens verkrachten en vermoorden van iemand. Hoewel snuff-seks een bestaand verschijnsel is, zijn de zogenaamde *snuff-films* dat niet. Tot op heden werd nog nooit een snuff-film gevonden. Het ontstaan van de mythe rond dit genre heeft te maken met de publicatie van Ed Sanders *The Family: The Story of Charles Manson's Dune Buggy Attack Battalion*, in 1971. Het boek bevatte niet alleen de beschrijving van de moord op Sharon Tate, bovendien werd onthuld dat Manson de moord gefilmd zou hebben. Het leidde in de jaren zeventig tot het wijdverspreide geloof dat er een clandestiene markt zou bestaan voor dergelijke films. Pornofilmaker Allan Shackleton rook een buitenkans en kocht de rechten van de obscure horrorfilm *Slaughter* (Michael en Roberta Findlay, 1971). Vervolgens plakte hij er een pikant einde aan vast, voerde een mediacampagne die liet uitschijnen dat het allemaal echt was, en bracht de film uit onder de titel *Snuff*. Het werd een instant succes, en sindsdien leeft de *urban legend* rond snuffs voort.

Sprinkle, Annie: geboren als Ellen F. Steinberg in 1954. Deze dame maakte meer identiteitswisselingen door dan Madonna, Christina Aguilera en Britney Spears samen, en turnde zichzelf om van hoer tot doctor in de seksuele, seksonderwijzer en kunstenaar. Haar acteerdebuut was in 1973 met *Teenage Pornstar*, en ze zou nog in meer dan 200 films haar opwachting maken. Daarnaast kreeg ze de smaak van het theater te pakken, wat resulteerde in baanbrekende performances zoals *Public Cervix Announcement* (waarin ze haar cervix met behulp van een zaklampje toonde aan het publiek) en *The Legend of the Ancient Sacred Prostitute* (waarin ze op de scène een masturbatierueltje uitvoerde). Sprinkles werk focust weliswaar op seksualiteit, maar heeft een achterliggende politieke, spirituele en artistieke agenda. Tegenwoordig geeft ze sekseducatieworkshop en schrijft ze boeken. De bekendste publicatie was *Post-Porn Modernist: My 25 years as a multimediawhore* in 1998. In december 2005 startte ze met haar levenspartner Elizabeth Stevens een zeventienjarig kunstproject rond de liefde, dat ze het *Love Art Laboratory* doopten. In het kader daarvan zullen de twee ieder jaar een experimenteel kunstwerkje dat telkens een ander thema en een andere kleur zal hebben. Kortom, Annie Sprinkle geeft aan zelfmaakbaarheid een nieuwe invulling. Nieuwsgierig? Surf naar www.loveartlab.org waarop alle projecten gedocumenteerd worden.

Vivid Entertainment Group: één van de grootste pornoproducenten ter wereld. Vivid gaat voor kwaliteit in plaats van kwantiteit, een unieke productiestrategie die uitmondt in audiovisuele producten van hoge cinematografische kwaliteit, vaak geschoten op exotische locaties. Hieraan wordt een agressieve promocampagne gekoppeld die moeiteloos de rest van San Fernando Valley van de markt balanceert. We zagen sinds de jaren negentig in de hele wereld een verschuiving naar het hardere werk, maar *Vivid* blijft hondstrouw aan zijn doelgroep van veeleisende heteroseksuelen met zachtzachtgeboren inborst. Een andere sector zijn de *Vivid-girls*, pornstarretjes die tegemoet komen aan de hoge kwaliteitsisen die *Vivid* zichzelf oplegt. Nog een eis die *Vivid* altijd stelde was die van een condoom, maar volgens de geruchten zou dit criterium wel eens kunnen verdwijnen: naar het schijnt stapte regisseur ChiChi LaRue in januari van dit jaar op als gevolg van de invoering van de 'condom optional' clause. Dit zou wel eens het begin van het einde kunnen betekenen voor *Vivid*.

Williams, Linda: feministische pro-porn filmtheoretica die het baanbrekende *Hard Core: Power Pleasure and the Frnzy of the Visible* in 1989 publiceerde en zo *porn studies* op de academische wereldkaart zette. Met een ongetemde publicatiedrijf stuurde ze een resem teksten de wereld in, met als laatste waupeit *Feminist Porn Studies* (2004). Momenteel werkt ze aan een historische studie rond seks in cinema en nieuwe media. Williams is verbonden aan de Universiteit van Colorado, en zal daar voorlopig ook nog wel even blijven. Haar aartsvijandin Catherine Mackinnon ligt namelijk gevaarlijk op de loer in de concurrerende universiteiten van Michigan en Stanford. Naast pornografie houdt Linda Williams ook van melodrama's.

yaoi: controversiële benaming van Japanse animatie met manga-uitlijking. *Yaoi* wordt vaak getekend door vrouwelijke kunstenaars en is bedoeld voor vrouwelijke consumenten. Het mag daarom niet verwonderen dat *yaoi's* de herenliefde uitgebreid celebreren. Over de eigenlijke afkomst van de term bestaat verwarring, maar er wordt aangenomen dat *yaoi* een acroniem is van de Japanse zin 'yama nashi, ochi nashi, imi nashi', dat vrij vertaald kan worden als 'geen climax, geen plot, geen betekenis'. Wat bieden *yaoi's* dan wel? Staaltjes snoeiharde mannenskes die uw stouste fantasieën laten inkrimpen tot het formaat van alledaagse stationsromannetjes.